

POSTANOWIENIE

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Henryk Gradzik

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 24 stycznia 2018 r.,
sprawy **M. D.**, wobec którego umorzono warunkowo postępowanie karne w sprawie
o czyn z art. 217 § 1 k.k.,
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę
od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 5 czerwca 2017 r., zmieniającego wyrok
Sądu Rejonowego w W.
z dnia 2 września 2016 r.,

p o s t a n o w i ł:

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. zasądzić na rzecz obrońcy z urzędu adwokata K.
C. - Kancelaria Adwokacka kwotę
442,80 (czterysta czterdzieści dwa złote osiemdziesiąt
groszy) tytułem wynagrodzenia za sporządzenie i w niesienie
kasacji;**
- 3. zwolnić M. D. od ponoszenia kosztów
sądowych postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W sprawie z oskarżenia publicznego M. D. został oskarżony o to, że w dniu 19 października 2011 r. w W. brał udział w bójce z M. S. oraz D. C. w ten sposób, że zadawał ciosy pięściami i nogami, narażając ich na bezpośrednie niebezpieczeństwo utraty życia albo następnie skutku określonego w art. 156 § 1 k.k. lub 157 § 1 k.k. – tj. o czyn z art. 158 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 2 września 2016 r., ustalając w ramach zarzuconego oskarżonemu zachowania, iż czyn będący przedmiotem postępowania polegał na tym, że oskarżony w dniu 19 października 2011 r. naruszył nietykalność cielesną M. S. w ten sposób, że zadawał mu ciosy pięściami i nogami i po przyjęciu, że tak opisany czyn wyczerpuje znamiona przestępstwa z art. 217 § 1 k.k., na podstawie art. 66 § 1 i 2 k.k. oraz art. 67 § 1 k.k. postępowanie karne wobec M. D. warunkowo umorzył na okres 1 roku. Na podstawie art. 67 § 3 k.k. w zw. z art. 49 § 1 k.k. Sąd Rejonowy orzekł wobec oskarżonego obowiązek uiszczenia świadczenia pieniężnego w kwocie 2000 zł na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Penitencjarnej.

Po rozpoznaniu apelacji wniesionych przez oskarżonego i jego obrońcę Sąd Okręgowy w W. wyrokiem z dnia 5 czerwca 2017 r., zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że obniżył wysokość orzeczonego wobec M.D. świadczenia pieniężnego do kwoty 300 zł i skorygował podstawę prawną tego rozstrzygnięcia. W pozostałym zakresie utrzymał w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji.

W kasacji złożonej od prawomocnego wyroku obrońca M.D. podniósł zarzuty rażącego naruszenia prawa, które mogło mieć istotny wpływ na jego treść, a mianowicie:

1. art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. oraz art. 433 § 1 k.p.k. przez nie wyjście poza granice zarzutów wysuniętych w apelacji obrońcy i w efekcie wydanie wyroku utrzymującego w mocy wyrok Sądu pierwszej instancji w sytuacji, gdy karalność czynu zarzuconego oskarżonemu uległa przedawnieniu w dacie orzekania;

2. art. 102 k.k. przez jego błędną wykładnię i zastosowanie polegające na uznaniu, że objęcie przez oskarżyciela publicznego ściganiem z urzędu czynu ostatecznie zakwalifikowanego jako wyczerpującego znamiona przestępstwa prywatnoscargowego po upływie terminu karalności wskazanego w art. 101 § 2 k.k. nie ma znaczenia dla przedawnienia jego karalności.

W konkluzji obrońca M.D. wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz wyroku Sądu pierwszej instancji i umorzenie postępowania z powodu przedawnienia karalności zarzuconego czynu.

W odpowiedzi na kasację prokurator Prokuratury Okręgowej domagał się jej oddalenia jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył:

Przesłanki argumentacji autora kasacji są całkowicie błędne. Skarżący nie wyjaśnia bliżej dlaczego w układzie procesowym zaistniałym w niniejszej sprawie miałyby nie dojść do zaistnienia skutków procesowych przewidzianych w art. 102 k.p.k. Zgodnie z brzmieniem tego przepisu, jeżeli w okresie, o którym mowa w art. 101 k.k. (regulującym okresy przedawnienia karalności przestępstw), wszczęto postępowanie, karalność przestępstw określonych w art. 101 § 1 k.k. ustaje z upływem 10 lat, a w pozostałych wypadkach – z upływem 5 lat od zakończenia tego okresu. Niezależnie zatem od tego, jakie ostatecznie przestępstwo zostanie przypisane sprawcy, z chwilą wszczęcia postępowania przygotowawczego, bądź sądowego prywatnoscargowego, następuje z mocy ustawy przedłużenie karalności czynu będącego przedmiotem postępowania.

W sprawie M.D. prokurator wszczął postępowanie o czyn z art. 158 § 1 k.k., a więc ścigany z oskarżenia publicznego, zagrożony karą pozbawienia wolności do lat 3. W myśl art. 101 § 1 pkt 4 k.k. karalność takiego przestępstwa ustaje z upływem 5 lat od popełnienia. Skutkiem wszczęcia postępowania przygotowawczego w tym okresie było przedłużenie terminu przedawnienia o dalsze 10 lat. Oznaczałoby to, że ukaranie M. D. za tak kwalifikowany czyn byłoby możliwe do 19 października 2026 r. Sąd rozpoznający sprawę uznał jednak, że czyn polegał tylko na naruszeniu przez oskarżonego nietykalności cielesnej innej osoby, a więc stanowi przestępstwo z art. 217 § 1 k.k. ścigane z oskarżenia publicznego. Oznaczało to zarazem, że termin przedawnienia karalności należy liczyć według innych przepisów, tj. według art. 101 § 2 k.k. i art. 102 k.k. Zgodnie z pierwszym z tych przepisów karalność przestępstwa ściganego z oskarżenia prywatnego ustaje z upływem roku od czasu, gdy pokrzywdzony dowiedział się o osobie sprawcy. W realiach sprawy okres ten biegł od dnia zajścia, a więc od 19 października 2011 r. Z uwagi na to, że przed upływem roku od tej daty doszło do wszczęcia postępowania, to tym samym do przedłużenia jednorocznego okresu przedawnienia karalności czynu o dalsze 5 lat, a więc do 19 października 2017 r. Do tego czasu Sąd Rejonowy wydał wyrok skazujący, a Sąd Okręgowy utrzymał go

w mocy, wprowadzając tylko pewne korekty przy zachowaniu kwalifikacji prawnej czynu z art. 217 § 1 k.k. Prawomocny wyrok umarzający warunkowo postępowanie karne wobec M. D. zapadł zatem przed upływem okresu przedawnienia karalności za przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego.

Odmienny pogląd autora kasacji opiera się na innej, bliżej niewyjaśnionej w kasacji, ale zupełnie nieakceptowalnej wykładni art. 102 k.k. Nie znajduje ona żadnego uzasadnienia w okolicznościach faktycznych sprawy. Skarżący nie miał podstaw do podnoszenia w kasacji zarzutu naruszenia art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., a w konsekwencji także zarzutu z bezwzględnej przyczyny odwoławczej wymienionej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k., której zaistnienie usuwałoby ustawowe ograniczenie we wnoszeniu kasacji od prawomocnego wyroku warunkowo umarzającego postępowanie karne (art. 523 § 4 k.p.k.).

Z wszystkich tych względów Sąd Najwyższy oddalił kasację obrońcy M.D. jako oczywiście bezzasadną.

Orzeczenie o zwolnieniu M.D. od ponoszenia kosztów postępowania kasacyjnego opiera się na art. 624 § 1 k.p.k., a o przyznaniu wynagrodzenia obrońcy z urzędu za sporządzenie kasacji – na art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze.